Kirjallinen kysymys KK 443/2017 vp

Matti Semi vas

Kirjallinen kysymys maaseudun joukkoliikenteen turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Vuonna 2014 voimaan tullut joukkoliikennelaki heikensi maaseudun joukkoliikennettä, kun satoja linja-autovuoroja on lopetettu. Vuoden 2014 lakiuudistuksen taustalla on EU-asetus, jonka mukaan markkinalähtöistä liikennettä ei saa tukea verovaroin. Lakiuudistus merkitsi sitä, että enää ei voi voi matkustaa yhteiskunnan varoilla tuetuilla lipuilla sekä markkinaehtoisessa että ostoliikenteessä. Joukkoliikennelain muutokset eivät ole ainoa syy joukkoliikenteen heikentymiselle maaseudulla, sillä linja-autovuoroja on lakkautettu jo vuosia.

Joukkoliikennettä ei ole haluttu tukea maaseudulla ja joukkoliikennemäärärahoja on jatkuvasti leikattu, mikä on myös ympäristön kannalta kestämätöntä. Matkustajamäärien vähentyessä bussiliikenne ei ole kaikilla alueilla kannattavaa. Oma auto on jo pitkään ollut lähes pakollinen maaseudulla, ja tätä kehitystä vastaan on kehitettävä uusia malleja toimia, esimerkiksi erilaisia kyydin jakamismalleja. Maaseudulla digitalisaatio voi tuoda uusia ratkaisuja esimerkiksi tilaus- ja kutsuliikenteeseen. Maaseudun liikenteen turvaamiseksi tarvitsemmekin ennen kaikkea enemmän uusia, ennakkoluulottomia avauksia.

Bussilinjojen lakkautukset ovat koetelleet pahasti esimerkiksi Itä-Suomea, jonka väestö ikääntyy kovaa vauhtia. Toimiva joukkoliikenne on tärkeää ikääntyneiden liikkumiselle, mutta se on tärkeää myös tavoitteelle saada nuoret pysymään alueella. Jos opiskelu- ja työpaikkoihin ei pääse helposti, on muuttaminen ainoa vaihtoehto. Myös lapsiperheet haluaisivat nykyistä enemmän asua maaseudulla, mutta huonot liikenneyhteydet vievät alueilta vetovoimaa.

Lisäksi ostopalveluina tuettua junaliikennettä on vähennetty erityisesti Itä-Suomesta. Esimerkiksi Pieksämäen ja Joensuun välillä liikennöi päivittäin kiskobusseja, joihin eivät aina mahdu kaikki matkustajat, vaan osa matkustajista joutuu istumaan matkan aikana lattialla.

Tästäkin syystä osa matkustajista on siirtynyt liikkumaan entistä enemmän henkilöautoilla, mikä heikentää Suomen tavoitetta liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä vuoteen 2030 mennessä. Siksi on tärkeää, että ainakin suosituimmat vuorot vaihdetaan kiskobusseista junavuoroihin.

Lisäksi ratojen sähköistämistä on hyvä jatkaa myös harvaan asutulla alueella, sillä se nopeuttaa ja parantaa junaliikenteen laatua sekä kilpailukykyä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 443/2017 vp

Miten hallitus aikoo tukea uudenlaisia ratkaisuja maaseudun joukkoliikenteen turvaamiseksi ja kehittämiseksi ja

mitä hallitus tekee Itä-Suomessa raideliikenteen sähköistämisen edistämiseksi?

Helsingissä 18.10.2017

Matti Semi vas